

สรุปผลนิเทศ คปสอ.นาหม่อม รอบที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๖๖

(๑) แผนยุทธศาสตร์

วิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่

- มีการจัดทำวิสัยทัศน์โดยดูแนวทางจากกระทรวง และจังหวัด พันธกิจสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ มีการ SWOT และวิเคราะห์จุดเน้นที่มาจากปัญหาของพื้นที่ แต่ยังขาดความเชื่อมโยงของจุดเน้น เช่น พชอ. เน้นเรื่องการค้าจัดขยะ แต่ไม่มีการเชื่อมโยงกับการจัดการใช้เลือดออกซึ่งเป็นปัญหาโรคของพื้นที่ มีการจัดทำ ยุทธศาสตร์ ๕ ด้าน และมีกลยุทธ์ แผนงานโครงการสอดคล้องยุทธศาสตร์ทั้ง ๕ ด้าน

ประเด็นปัญหา/โอกาสพัฒนา

๑. มีการกำหนดแผนงาน ๑ ปี และยุทธศาสตร์ ๕ ปี ซึ่งจะทำการทบทวนวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๖
๒. การติดตามแผนงานโครงการเดิมกำหนดให้แต่ละยุทธศาสตร์ซึ่งมีประธานและเลขาคำเนินการ แต่ในทางปฏิบัติเจ้าหน้าที่งานยุทธศาสตร์จะเป็นผู้ติดตาม ซึ่งมีการกำหนดระยะเวลาติดตามแต่ยังไม่สามารถปฏิบัติได้ตาม ระยะเวลาที่กำหนดทำให้มีโครงการที่ดำเนินการเสร็จแล้วเพียง ๔ โครงการ อีก ๓๘ โครงการยังอยู่ระหว่าง ดำเนินการ มีการใช้งบประมาณในการดำเนินโครงการ ๔๒.๔๔%

ขอสนับสนุนจากจังหวัด

ขอให้จังหวัดมีการจัดอบรม ฟื้นฟูและพัฒนาการจัดการทำยุทธศาสตร์ให้แก่เจ้าหน้าที่ระดับอำเภอ

ข้อเสนอแนะของผู้นิเทศ

ควรมีเครื่องมือในการติดตามการดำเนินการของโครงการเป็นรายไตรมาสทั้งในส่วนการดำเนินงานและการ ใช้งบประมาณ

- ควรให้ประธานและเลขาคณะยุทธศาสตร์รับผิดชอบการติดตามแผนงานโครงการ
- โครงการที่จัดทำควรสอดคล้องกับประเด็นจุดเน้น

ประเด็นที่ควรติดตามกำกับ ซึ่งเป็นประเด็นโอกาสพัฒนาในการนิเทศงานฯ รอบที่ ๑ ปีงบประมาณ ๒๕๖๗

๑. จะกำหนดระยะเวลาการติดตามโครงการให้ชัดเจนและเข้มงวด โดยปี ๒๕๖๗ จะให้มีการส่งโครงการ ภายในวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๖ เพื่องานยุทธศาสตร์ตรวจสอบและส่งจังหวัดภายในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖
๒. จะจัดทำวิสัยทัศน์ใหม่ให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

สรุปผลนิเทศ คปสอ.นาหม่อม รอบที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๖๖

(๒) โรคไข้เลือดออก

วิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่

- ปี ๒๕๖๖ พบผู้ป่วย ๕๘ ราย จำนวนผู้ป่วยสูงกว่าค่ามัธยฐานตั้งแต่ต้นปี ส่วนใหญ่อาศัยพักเรียน การกระจายของโรคพบผู้ป่วยทุกตำบล สูงสุดในตำบลนาหม่อม
- วิเคราะห์เป็นรายสัปดาห์ พบว่าพบผู้ป่วยสัปดาห์ละ ๕ ราย มาตั้งแต่สัปดาห์ที่ ๒๗(ต้นเดือนกรกฎาคม)
- คาดการณ์การระบาดของอำเภอนาหม่อม พบว่าในปี ๒๕๕๕ -๒๕๕๖ มีรายงานผู้ป่วยสูงสุด คือ ๑๔๔ ราย ในปี ๒๕๖๖ มีแนวโน้มพบจำนวนผู้ป่วยสูงกว่าในปี ๒๕๕๖

ประเด็นปัญหา/โอกาสพัฒนา

การประเมินมาตรการ ๓ ๓ ๑

- รพ.นาหม่อม ส่วนใหญ่แจ้งเคสภายหลังแพทย์วินิจฉัยภายใน ๓ ชั่วโมง
- อำเภอนาหม่อม มีการลงประเมินมาตรการ ๓ ๓ ๑ แต่ไม่มีการสรุปรายงานเพื่อนำมาวิเคราะห์ปัญหา
- รายงานสอบสวนโรค สอบสวนเฉพาะรายได้ครบถ้วน แต่ไม่ได้สอบสวนเชื่อมโยงการระบาด ส่งผลให้การควบคุมโรคทำได้ไม่ครอบคลุมพื้นที่
- อำเภอนาหม่อมเปิด EOC วันที่ ๕ ก.ย. ๖๖

งบประมาณ/เคมีภัณฑ์

- รพ.สต. บางแห่งจัดทำโครงการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- เคมีภัณฑ์ เช่น ทราายที่มีฟอส โลชั่นกันยุง เพียงพอ

ปัญหาที่พบ

๑. อำเภอลาดที่มลงประเมินมาตรการ ๓ ๓ ๑
๒. ขาดการสอบสวนโรคเพื่อหาความเชื่อมโยงของผู้ป่วยในพื้นที่
๓. ขาดการรวบรวมข้อมูลที่สำคัญ เช่น ค่า HI CI ทำให้ไม่ทราบ Key container ในพื้นที่
๔. ชุดตรวจ NS๑ Ag ได้รับสนับสนุน ๒๕ ชุด ใช้ไป ๗ ชุด พบ positive ๑ ราย

ข้อเสนอแนะของผู้นิเทศ

๑. ยุทธศาสตร์ของไข้เลือดออก คือจัดการไม่ให้มีเคสใหม่ในพื้นที่ และป้องกัน ๒ gen ที่รับเชื้อมาจากพื้นที่อื่น
๒. เร่งรัดการค้นหาผู้ป่วยรายใหม่ในพื้นที่ ส่งสัญญาณไป OPD รพ.นาหม่อม เพื่อซักประวัติและหากพบมีไข้ ทำ TT
๓. ใช้กลไก EOC ในการติดตามข้อมูลและการควบคุมโรค
๔. ทีมอำเภอจัดทีมประเมินมาตรการ ๓ ๓ ๑ ในพื้นที่ระบาด และหาแนวทางแก้ไข ตามปัญหาที่พบในแต่ละประเด็น
๕. ทบทวนหลักการสอบสวนโรคและการเขียนรายงานสอบสวนโรคให้แก่ทีม SRRT
๖. ใช้ พขอ. การจัดการขยะ มาช่วยเรื่องการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ไข้เลือดออก
๗. เร่งรัดการใช้ Dengue NS๑ Ag

สรุปผลนิเทศ คปสอ.นาหม่อม รอบที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๖๖

๘. ประเด็นการสอบสวนโรค เน้นในประเด็นดังนี้

- เน้นการหาปัจจัยเสี่ยง ,รับเชื้อจากที่ไหน เพื่อติดตามควบคุมโรคให้ครอบคลุม
- วิเคราะห์ข้อมูล HI CI เพื่อทราบ Key container ในพื้นที่และวางแผนกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์
- ต้องมีเจ้าหน้าที่ รพ.สต. ลงไป กับ อสม. เพื่อสอบสวนโรค
- ให้วิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนที่ป่วยเป็นไข้เลือดออกเพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผนควบคุมโรค

ประเด็นที่ควรติดตามกำกับ ซึ่งเป็นประเด็นโอกาสพัฒนาในการนิเทศงานฯ รอบที่ ๑ ปีงบประมาณ ๒๕๖๗

๑. สถานการณ์โรคไข้เลือดออก
๒. คุณภาพการสอบสวนและควบคุมโรค
๓. มาตรการ ๓ ๓ ๑

(๓) วัณโรค

วิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่

อัตราความสำเร็จการรักษาวัณโรคปอดรายใหม่ เป้าหมาย ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๘

- ผลงาน ปี ๒๕๖๖ ประเมินจาก ๓ ราย รักษาสำเร็จ ๒ ราย(ร้อยละ ๖๖.๖๗) เสียชีวิต ๑ ราย (CA lung) รักษา ๑ เดือน เสียชีวิต (ภาพจังหวัด ๘๕.๔๘%)

ความครอบคลุมการขึ้นทะเบียนรักษาวัณโรครายใหม่และกลับเป็นซ้ำ เป้าหมาย ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐

- ผลงาน ปี๒๕๖๖ เป้าหมาย ๓๒ ราย ขึ้นทะเบียนได้ ๑๖ ราย ร้อยละ ๕๐ (รพช.ส่วนใหญ่ได้ประมาณ ๕๐%)

ประเด็นปัญหา/โอกาสพัฒนา

๑. ผู้ป่วยได้รับการตรวจพบเชื้อวัณโรคในระยะท้าย ส่งผลให้เสียชีวิตภายหลังการตรวจพบเชื้อไม่นาน
๒. ไม่มีการจัดทำทะเบียน ๗ กลุ่มเสี่ยง ทำให้ไม่ทราบเป้าหมาย และผลการดำเนินงานในแต่ละกลุ่ม
๓. ไม่สามารถวิเคราะห์ในภาพรวมได้ว่ากลุ่มไหนยังคัดกรองได้ไม่ครอบคลุม
๔. ยังไม่มีการค้นหาเชิงรุกในพื้นที่

แนวทางแก้ไข

๑. ผู้รับผิดชอบจะจัดทำทะเบียน ๗ กลุ่มเสี่ยง
๒. เร่งรัดคัดกรองในกลุ่มเป้าหมายที่ผลงานยังต่ำกว่าเกณฑ์

ข้อเสนอแนะของผู้นิเทศ

๑. เปรียบเทียบข้อมูลย้อนหลังว่ากลุ่มไหนที่ได้รับการคัดกรองได้น้อย ให้เร่งรัดในกลุ่มนั้น
๒. ให้ผู้รับผิดชอบทำ Flow การคัดกรองวัณโรคและให้กำหนดระยะเวลาในแต่ละขั้นตอน เพื่อทราบระยะเวลาในการวินิจฉัย และระยะเวลาที่ได้รับการรักษา
๓. ในปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ให้ทำโครงการเร่งรัดค้นหาผู้ป่วยเชิงรุก

สรุปผลนิเทศ คปสอ.นาหม่อม รอบที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๖๖

ประเด็นที่ควรติดตามกำกับ ซึ่งเป็นประเด็นโอกาสพัฒนาในการนิเทศงานฯ รอบที่ ๑ ปีงบประมาณ ๒๕๖๗

๑. การวางแผนการคัดกรองกลุ่มเสี่ยง
๒. การทบทวนสาเหตุการเสียชีวิตของผู้ป่วยวัณโรค

(๔) งาน NCD

วิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่

๑) ประเด็นเรื่องความดันโลหิต และเบาหวาน

ผลการคัดกรองความเสี่ยงในกลุ่มเป้าหมาย ๓๕ ปีขึ้นไป เป้าหมายครอบคลุมร้อยละ ๙๐ ผลงานได้ต่ำกว่าเกณฑ์กำหนด (HT = ๗๗.๐๖ DM = ๗๘.๒๒)

ประเด็นปัญหา/โอกาสพัฒนา

๑. ตำบลที่มีผลงานต่ำกว่าเกณฑ์ คือตำบลคลองหรั่ง ซึ่งย้ายไปสังกัด อบจ. และ รพ.สต.ทุ่งขมิ้น ซึ่งมีพยาบาลวิชาชีพทำงาน ๑ คน และกำลังจะไปสังกัด อบจ. ทำให้การประสานเพื่อเร่งรัดงานไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ และประเด็นที่ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือในการนำบัตรประชาชน/ถ่ายบัตรประชาชน เพื่อประสานข้อมูลการให้บริการที่ทันเวลา ซึ่งระบบการทำงานไม่สามารถดำเนินการให้อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดไว้

๒. การยืนยันการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ป่วยโรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง พบว่าการยืนยันขึ้นทะเบียนเป็นโรคเบาหวานรายใหม่ ทำได้ดี สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละ ๙๕.๐๓ (เกณฑ์ร้อยละ ๗๐) ส่วนโรคความดันโลหิตสูง ผลงานต่ำกว่าเกณฑ์เล็กน้อย ร้อยละ ๘๖.๓๔ (เกณฑ์ร้อยละ ๙๓) ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เดิม คือ รพ.สต.คลองหรั่ง , ทุ่งขมิ้น

๓. การคัดกรองภาวะแทรกซ้อนทางตา ไต เท้า ในกลุ่มผู้ป่วย ดำเนินการได้ผลงานต่ำกว่าเกณฑ์

- อัตราการควบคุมระดับความดันโลหิต ระดับน้ำตาล อัตราการลดลงของ eGFR < ๕ ยังทำได้น้อยกว่าเกณฑ์

- การดำเนินงานชุมชนลดเค็ม โดยนำร่องเก็บตัวอย่างอาหารเพื่อตรวจหาความเค็ม ในพื้นที่ตำบลพิจิตรพบอาหารประเภทแกงส้ม แกงกะทิ มีระดับความเค็มอยู่ที่เริ่มเค็ม และเค็มมาก ถึงร้อยละ ๗๙.๖๙

ข้อเสนอแนะของผู้นิเทศ

๑. ผู้ทำหน้าที่ System Manager ควรมีการวิเคราะห์ข้อมูลการคัดกรอง ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานที่ทำให้ผลงานได้ต่ำกว่าเกณฑ์ และคืนข้อมูลให้ผู้เกี่ยวข้องผ่านคณะกรรมการ NCD BORAD ผู้บริหารระดับอำเภอ เพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานพัฒนาผลงานให้ได้ตามเกณฑ์ต่อไป ในกรณีสถานบริการสาธารณสุขที่สังกัด อบจ. ควรมีการคืนข้อมูลผลการคัดกรองความเสี่ยง การขึ้นทะเบียนกลุ่มสงสัยป่วย และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้กับผู้บริหารของ อบจ.ได้รับทราบ และสะท้อนประเด็นปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานในหน่วยงานที่สังกัด อบจ. ให้ผู้รับผิดชอบงานระดับจังหวัด ได้รวบรวมเป็นฐานข้อมูลในการประสานงานกับผู้บริหารของ อบจ.ต่อไป

๒. ควรมีการวางแผนในการคัดกรองความเสี่ยงโรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูงให้เสร็จสิ้นภายในไตรมาสที่ ๑-๒ โดยระดมกำลังบุคลากรที่เกี่ยวข้อง รณรงค์คัดกรองเป็นจุดๆ

สรุปผลนิเทศ คปสอ.นาหม่อม รอบที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๖๖

๓. จัดซื้อ / จัดหา เครื่องมือในการสแกนบัตรประชาชนกลุ่มเป้าหมายในช่วงที่มีการรณรงค์ เพื่อให้ข้อมูลเข้าสู่ระบบได้รวดเร็วและถูกต้อง

๔. นำข้อมูลจากการวิเคราะห์มาใช้ในการออกแบบกิจกรรมในการเสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพให้สอดคล้องและครอบคลุมกับประเด็นปัญหา และกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องทั้งกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มป่วย

๕. เพิ่มระบบการติดตามกลุ่มสงสัยป่วยที่ไม่ได้ยืนยันขึ้นทะเบียน ผ่าน อสม.ประจำครอบครัว (หมอคนที่ ๑) และบุคลากรสาธารณสุขประจำสถานบริการ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้เข้าสู่ระบบบริการรักษาตามเกณฑ์มาตรฐาน

๖. สกัดประเด็นเนื้อหาจากการวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกำหนดเป็น Key Message สร้างกระแสในการสื่อสารสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพให้กับประชาชนในพื้นที่

๗. มีการติดตามระดับความเค็มในอาหารซ้ำ ในกรณีที่พบอาหารอยู่ในระดับความเค็มที่เกินค่ามาตรฐาน และควรมีการวางแผนเก็บตัวอย่างอาหารจากบ้านที่มีกลุ่มเสี่ยง กลุ่มป่วย เพื่อวิเคราะห์ผลระดับความเค็มกับความรุนแรงของการเกิดโรคหรือภาวะแทรกซ้อน เพื่อสร้างกระแสให้ประชาชนเกิดความตระหนักในการลดบริโภคเค็ม ลดความเสี่ยงและลดการเกิดโรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง

๘. ส่งเสริมพัฒนาการดำเนินงานชุมชนรอบรู้ด้านสุขภาพให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา และเป็นการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ

๒) การคัดกรองมะเร็งเต้านม มะเร็งปากมดลูก มะเร็งลำไส้ใหญ่

การคัดกรองมะเร็งลำไส้ใหญ่ ดำเนินการได้ดีเกินเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้เนื่องจากเป็นจุดแข็งของ รพ.นาหม่อมที่มีเครื่องมือพร้อมในการตรวจวินิจฉัยโรคที่รวดเร็ว ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้ง่าย ในจุดเดียว ในปี ๒๕๖๖ คัดกรองความเสี่ยงโดยใช้ Fit test พบผิดปกติ ๑๔๙ ราย เข้ารับการส่องกล้องตรวจพิเศษ พบเป็นโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่ ๒ คน และเป็นผู้ป่วยที่มารับการตรวจวินิจฉัยที่คลินิกผู้ป่วยนอก ของ รพ.นาหม่อม ๑ คน การคัดกรองมะเร็งเต้านมและมะเร็งปากมดลูก ผลงานยังต่ำกว่าเกณฑ์

ข้อเสนอแนะ

๑. นำจุดแข็งของการมีเครื่องมือตรวจพิเศษของ รพ.นาหม่อม ใช้ในการต่อยอดพัฒนาระบบบริการแบบมีเครือข่าย สร้างรายได้ให้กับโรงพยาบาล และระบบการคัดกรองมะเร็งเต้านม และมะเร็งปากมดลูก เพื่อให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่ไปใช้บริการสถานบริการอื่น สามารถเข้าถึงบริการได้ง่าย รวดเร็วและลดการรอคอย

๒. ในกลุ่มที่พบความเสี่ยงจากการตรวจ แต่ไม่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคมะเร็ง ควรมีระบบการเฝ้าระวังติดตามอย่างสม่ำเสมอ เพื่อลดปัจจัยเสี่ยงของการเป็นผู้ป่วยรายใหม่

๓. วางแผนและกำหนดแนวทางในการส่งเสริมให้ประชาชนอำเภอนาหม่อม ได้เข้าถึงระบบการตรวจคัดกรองโรคมะเร็งเต้านมและมะเร็งปากมดลูก ให้ครอบคลุมมากขึ้น

นวัตกรรมในการสร้างกระแสร้านเครื่องดื่มหวานน้อย ในพื้นที่ตำบลทุ่งขมิ้น โดยดำเนินการสร้างเมนูทางเลือกในร้านเครื่องดื่ม “หวานน้อยสั่งได้” มีร้านเข้าร่วมโครงการ และมีการประเมินอัตราการเลือกใช้บริการเมนูอ่อนหวานของประชาชนที่มาใช้บริการ ร้านที่ร่วมกิจกรรม สามารถนำผลความสำเร็จมาต่อยอดพัฒนาขยายพื้นที่ทางเลือกให้กับประชาชนในตำบลอื่น ๆ ในอำเภอนาหม่อม

สรุปผลนิเทศ คปสอ.นาหม่อม รอบที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๖๖

(๕) ส่งเสริมสุขภาพ

วิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่

การนำองค์การ

โดยมีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่เป็นเข็มมุ่งในการสร้างระบบสุขภาพ เน้นการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ใช้ดิจิทัลทางการแพทย์มาสนับสนุน เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพดี และเจ้าหน้าที่มีความสุข มีพันธกิจที่จะขับเคลื่อนการดำเนินงานในคปสอ.นาหม่อม มีการสร้างบรรยากาศในการทำงาน รวมถึงระบบการกำกับดูแลองค์การที่ดี และงานผู้สูงอายุเป็นประเด็นจุดเน้นของคปสอ.และเป็นประเด็นพขอ.

การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์

มีประเด็นยุทธศาสตร์โดยกำหนดกลยุทธ์ และเป้าประสงค์ ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของกระทรวง มีแผนงานโครงการจำนวน ๔๔ โครงการ เพื่อตอบสนองต่อการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายขององค์การ/การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยมีกลุ่มผู้รับบริการในประเด็นงานส่งเสริมสุขภาพ ประกอบด้วยงานอนามัยแม่และเด็ก และผู้สูงอายุ มีการจัดบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการทั้ง ๒ กลุ่ม และให้บริการเชิงรุกเพื่อติดตามกลุ่มเป้าหมายให้ได้รับบริการครอบคลุม

การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้

มีผลการดำเนินงานอนามัยแม่และเด็ก และผู้สูงอายุ มีการประชุมเพื่อติดตามผลการดำเนินและแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ

การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล

มีการวิเคราะห์อัตรากำลังของหน่วยงานและพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้สอดคล้องกับงานที่ปฏิบัติ เช่นการอบรมฟื้นฟูความรู้งานอนามัยแม่และเด็ก การอบรมอสม.(หมอคนที่๑) ในการดูแลหญิงตั้งครรภ์อบรมพัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อการจัดตั้งคลินิกผู้สูงอายุ

การจัดการกระบวนการ

มีการจัดระบบบริการคลินิกฝากครรภ์ในรพ.สต.ทุกแห่งทุกวันจันทร์ รพ.นาหม่อม จัดบริการคลินิกฝากครรภ์ทุกวันอังคาร และรองรับการส่งต่อจากรพ.สต. มีแนวทางการดูแลหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะ High Risk ส่วนงานผู้สูงอายุมีการคัดกรอง ๙ ด้าน และส่งต่อผู้สูงอายุที่คัดกรองแล้วมีความผิดปกติ ไปรับบริการที่คลินิกผู้สูงอายุ กลุ่มผู้สูงอายุติดเตียงมีการจัดทำCare Plan และดูแลตามแผน ส่วนผู้สูงอายุติดสังคมได้ดำเนินการจัดทำแผนสุขภาพดี (Wellness Plan)

ผลลัพธ์การดำเนินการ

ผลการดำเนินงานแม่และเด็ก และงานผู้สูงอายุ ผ่านตัวชี้วัดที่กำหนดทุกตัว

ประเด็นปัญหา/โอกาสพัฒนา

ประเด็นปัญหา

๑. การบันทึกข้อมูลหญิงตั้งครรภ์ในโปรแกรม JHCIS ไม่มีการบันทึกข้อมูลการคลอด ทำให้มีข้อมูลการตั้งครรภ์ติดค้าง เมื่อตั้งครรภ์ครั้งต่อไปไม่สามารถบันทึกข้อมูลได้
๒. การบันทึกข้อมูลจำนวนการตั้งครรภ์ไม่ตรงกันในการฝากครรภ์หลายแห่ง
๓. โรงพยาบาลนาหม่อมไม่มีการเปิดบริการห้องคลอด

สรุปผลนิเทศ คปสอ.นาหม่อม รอบที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๖๖

๔. มีปัญหาครรภ์เสี่ยง และการตั้งครรภ์วัยรุ่น
๕. เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น
๖. การคัดกรองผู้สูงอายุมีหลายโปรแกรมเกิดความยุ่งยากในการปฏิบัติงาน

โอกาสพัฒนา

๑. ให้มีการติดตามหญิงตั้งครรภ์ที่ครบกำหนดคลอดเพื่อติดตามเยี่ยมหลังคลอด และบันทึกข้อมูลในระบบ เพื่อไม่มีปัญหาหญิงตั้งครรภ์ค้างในระบบโปรแกรม
๒. การซึ่กประวัติการคลอด/แท้ง ของหญิงตั้งครรภ์ ควรสอบถามโดยละเอียดเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาข้อมูลไม่ตรงกัน
๓. พัฒนาระบบการส่งต่อในระยะคลอดให้เหมาะสม และเตรียมการรองรับกรณีภาวะฉุกเฉินทางสูติศาสตร์
๔. การค้นหาและวางแนวทางการดูแลครรภ์เสี่ยงให้ครอบคลุม
๕. ส่งเสริมการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในกลุ่มติดสังคม การสร้างหมอบรรเทา ความรอบรู้ด้านสุขภาพ ชุมชนผู้สูงอายุด้านสุขภาพ และส่งเสริมการพัฒนาเมืองเป็นมิตรกับผู้สูงอายุและผู้พิการ สร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสุขภาพ บูรณาการดำเนินงานกับภาคีเครือข่าย

นวัตกรรม/ตัวอย่างที่ดี

๑. การดำเนินงาน MCH Board ที่เข้มแข็ง ทำให้มีผลการดำเนินงานแม่และเด็กที่ดี
๒. ชมรมผู้สูงอายุ PCU พิจิตร มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะของผู้นิเทศ

๑. การใช้โปรแกรม SMS (Songkhla MCH Safety) เพื่อติดตามข้อมูลครรภ์เสี่ยงในพื้นที่และดำเนินการดูแลเชิงรุกให้ครอบคลุม
๒. ประสานการดำเนินงานด้านการดูแลหญิงตั้งครรภ์แบบบูรณาการ พัฒนาระบบส่งต่อหญิงตั้งครรภ์กรณีมีภาวะผิดปกติ หรือส่งต่อเพื่อการคลอด
๓. พัฒนาระบบคลินิกบริการฝากครรภ์และคลินิกครรภ์เสี่ยง
๔. วิเคราะห์สาเหตุการตั้งครรภ์วัยรุ่น และให้การดูแลติดตามอย่างใกล้ชิด หลังคลอดส่งเสริมให้บริการคุมกำเนิดแบบกึ่งถาวร และหาแนวทางการดำเนินงานเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์วัยรุ่น
๕. การติดตามเด็กปฐมวัยมีพัฒนาการสมวัย ควรมีการดำเนินงานให้ครอบคลุม เน้นคุณภาพการคัดกรอง และมีการติดตาม ประเมินซ้ำกรณีพบเด็กสงสัยพัฒนาการล่าช้า รวมถึงการวางระบบการดูแลรักษา และส่งต่อการเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังและการเข้าสู่ภาวะพึ่งพิง
๖. ส่งเสริมการมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ในวัยทำงาน เตรียมความพร้อมกลุ่ม Pre-Ageing เพื่อลดการเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังและการเข้าสู่ภาวะพึ่งพิง
๗. ส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุในกลุ่มติดสังคม ส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพ สนับสนุนการดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุ
๘. การส่งต่อผู้สูงอายุจากพื้นที่สู่โรงพยาบาล ควรจัดช่องทางการบริการ Seamless Refer/Telemedicine/Mobile Clinic/ ให้ครอบคลุม
๙. ส่งเสริมการพัฒนาเมืองเป็นมิตรกับผู้สูงอายุและผู้พิการ (Age Friendly Communities) สร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสุขภาพ

สรุปผลนิเทศ คปสอ.นาหม่อม รอบที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๖๖

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๑. มียุทธศาสตร์ เป้าหมาย นโยบาย แผนงานที่ดี
๒. บุคลากรมีความมุ่งมั่นในการดำเนินงาน
๓. ผู้บริหารให้การสนับสนุนการดำเนินงาน
๔. เป็นพื้นที่ในเขตกิ่งเมืองกิ่งชนบท ทำให้ประชาชนมีการสนับสนุนการดำเนินงานและให้ความร่วมมือที่ดี
๕. มีการคมนาคมสะดวก สามารถสัญจรโดยรถทุกชนิด

ประเด็นที่ควรติดตามกำกับ ซึ่งเป็นประเด็นโอกาสพัฒนาในการนิเทศงานฯ รอบที่ ๑ ปีงบประมาณ ๒๕๖๗

๑. แนวทางการดูแลครรภ์เสี่ยง
๒. การตั้งครรภ์วัยรุ่น
๓. การประเมินและติดตามพัฒนาการเด็ก
๔. การเตรียมความพร้อมและดำเนินงานเชิงรุก รองรับสังคมผู้สูงอายุสมบูรณ์

(๕) ปฐมภูมิ

ประเด็นเรื่อง รพ.สต. โดยใช้หลัก ๓ S

STAFF

- มีประเด็นปัญหาในเรื่องอัตรากำลังไม่เพียงพอจากการ ย้ายไปทำงานกับท้องถิ่น และหน่วยบริการอื่น
- บุคลากร มีการเปลี่ยนทำให้ขาดองค์ความรู้และทักษะ ความเชี่ยวชาญในการทำงาน
- ขาดทีมสหวิชาชีพบางสาขา เพื่อให้บริการ เช่น กายภาพในการเยี่ยมบ้าน

SYSTEM

- ระบบเชื่อมต่อระหว่างเครือข่ายในการทำงานร่วมกันยังไม่ครอบคลุม ในการทำงานยังเชื่อมโยงน้อย
- เพิ่มการสนับสนุนจากโรงพยาบาลแม่ข่าย
- ระบบให้คำปรึกษาเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงสะดวก การใช้ Telemedicine น้อย

STRUCTURE

- รพ.สต. Showroom กำลังพัฒนาอาคารสถานที่ในการให้บริการ

ข้อเสนอแนะในการพัฒนา

- นำปัญหาวิเคราะห์ นำมาพัฒนาการดูแลผู้รับบริการ ตามปัญหาของพื้นที่
- พัฒนาศักยภาพในสาขาที่ขาดแคลนและทำแผนจัดจ้างเพิ่มเติมในปีงบประมาณถัดไป
- เสนอให้เครือข่าย สนับสนุนทีมสหวิชาชีพ โดยเฉพาะสาขาที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาพื้นที่ และเชื่อมต่อข้อมูลในการบริการ ในระบบเดียวกัน เพื่อการประมวลผลในแนวทางเดียวกัน
- เน้นการทำงานโดยใช้ ๓หมอ เพื่อการทำงานครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ สู่พัฒนาระบบปฐมภูมิต่อไป
- อุปกรณ์ในการดำเนินงาน Telemedicine ไม่เพียงพอ เช่น แท็บเล็ตและเคสแบบตั้งได้ ใส่แผนปีต่อไป
- เงินเพียงพอในการพัฒนาในบางด้าน เสนอให้ คปสอ. ดำเนินตามขั้นตอน

สรุปผลนิเทศ คปสอ.นาหม่อม รอบที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๖๖

- อำเภอนาหม่อมมีต้นทุนที่แตกต่างจากอำเภออื่นในเรื่องของการมีศูนย์มะเร็งของจังหวัดสงขลา ขอให้เพิ่มจุดเด่นที่มีต่อไปแบบครบวงจร บูรณาการ
- สร้างความรอบรู้ ในประเด็นที่เป็นปัญหาในพื้นที่ เพื่อให้ผู้รับบริการสามารถพึ่งพาตนเองได้

นวัตกรรม/ตัวอย่างที่ดี

- มีการดำเนินงานมหัศจรรย์ ๑,๐๐๐ วัน Plus ขยายเพิ่มเติมในพื้นที่อื่นในเครือข่าย
- ได้รับรางวัล ระดับจังหวัดและเขตในโครงการประกวดเครือข่ายเด็กไทยพื้นที่จังหวัดสงขลาปี ๒๕๖๖
- นำร่องชุมชนลดเค็ม ตำบลพิจิตร ชุมชนอ่อนหวาน ตำบลทุ่งขมิ้น ซึ่งตรงกับปัญหาสำคัญของอำเภอ